

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: K. M., narozený dne X,
státní příslušník X,
naposledy hlášen k pobytu na adrese Pobytové středisko Zastávka,
sídlem Havířská 514, 664 84 Zastávka,
propustkou na adrese X,

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-782/ZA-ZA11-LE05-2021 ze dne 29. 11. 2021,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-782/ZA-ZA11-LE05-2021 ze dne 29. 11. 2021 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce dne 13. 9. 2021 podal žádost o mezinárodní ochranu. Za důvody své žádosti o mezinárodní ochranu označil nebezpečí ze strany ukrajinské policie. Pokračoval, že dva roky pracoval na oddělení strategického vyšetřování, byl jeho agentem a kvůli tomu jej

pronásleduje rumunská, ukrajinská, maďarská, moldavská a polská mafie. Dodal, že v případě návratu do vlasti se obává uvěznění a ohrožení života.

2. Žalovaný správní orgán zamítl azylovou žádost žalobce jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 o azylu Sb., o azylu. Žalovaný konstatoval, že žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny, přičemž v souladu s ustanovením § 2 vyhlášky ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ČR považovala Ukrajinu, s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů, za tzv. bezpečnou zemi původu ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Žalobce pocházel a žil podle svých slov až do odjezdu z vlasti v Černovické oblasti a pobyt měl registrovaný v Ivanofrankovské oblasti, které se obě nacházejí v západní části Ukrajiny. Také hlavní město Kyjev, kdy žil poslední asi měsíc před svým odjezdem z vlasti, je plně pod kontrolou ukrajinské vlády. Všechny tyto regiony se tedy nacházely mimo území Krymu a Doněcké a Luhanské oblasti a byly pod plnou kontrolou ukrajinské vlády. Nevztahovala se na ně tedy podle žalobou napadeného rozhodnutí výše uvedená výjimka z platnosti vyhlášky ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb. Žalobce se tak, jako každý jiný ukrajinský občan, mohl v případě porušování svých práv, např. ze strany policie či jiných státních struktur, obrátit s žádostí o pomoc na příslušné státní orgány. Jak však sám žalobce vypověděl, své potíže nijak neřešil, na příslušné státní orgány, které by mu mohly poskytnout standardní ochranu, se neobrátil a nevyužil tak možnosti vnitrostátní ochrany, přičemž nesdělil žádnou relevantní překážku, která by mu v tom bránila. Žalobce sice vyslovil pochyby o účinnosti takové ochrany s tím, že jsou všichni propojení, tyto pochyby však za překážku bránící mu využít mechanismů ochrany poskytované právním řádem nebylo lze pokládat.
3. Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou. V ní uvedl, že celé azylové řízení bylo jednostranné a neobjektivní. Žalovaný podle žalobce porušil svou povinnost postupovat řádným procesním postupem v souladu s právním řádem ČR a se zásadami a principy činnosti správních orgánů. Podle žalobceva názoru žalovaný své rozhodnutí nedostatečně odůvodnil a vyložil relevantní zákonná ustanovení chybně.
4. Žalovaný se k žalobě vyjádřil tak, že žalobce ze země původu vycestoval legálním způsobem a v pohovoru neuvedl žádné objektivní důvody, proč se nemohl vrátit do vlasti. Za hlavní cíl žalobcovy azylové žádosti žalovaný shledal legalizaci pobytu na území ČR, neboť na území ČR žalobce přijel v dubnu 2021, ale poprvé požádal o mezinárodní ochranu až v červnu 2021.

Posouzení věci

5. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.).
6. Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí správního orgánu v mezích žalobních bodů, přičemž se v souladu s čl. 46 odst. 3 směrnice č. 2013/32/EU, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany zabýval i novými skutečnostmi odpovídajícími stavu v okamžiku svého rozhodování.
7. Žaloba je důvodná.
8. Soud se zabýval především otázkou, zda je i v současné době Ukrajina pro žalobce bezpečnou zemí původu. Ukrajina je, s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a

Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů podle § 2 bodu 24 vyhlášky č. 328/2015 ze dne 3. 12. 2015, kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, zařazena na seznam bezpečných zemí původu. Faktická situace je však v současné době, jež nastala po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, zcela odlišná. V mezidobí byla Ukrajina vojensky napadena Ruskou federací, jež, jak vyplývá z dostupných informací, porušuje mezinárodní právo i základní pravidla vedení válek, jejichž základem jsou Ženevské úmluvy a Úmluva o zákonech a obyčejích pozemní války, podepsaná 18. října 1907 v Haagu a Řád pozemní války (Řád zákonů a obyčejů pozemní války), která je přílohou této úmluvy a jejichž obecná závaznost vyplynula z rozhodnutí Norimberského tribunálu. Ruská federace svým postupem zcela rezignovala na hledání prostředků, jimiž by byl zachován mír, a zahájila ozbrojený konflikt, v němž flagrantně porušuje mj. článek 22 Řádu, který stanoví, že válčící strany nemají neomezené právo výběru prostředků, jimiž má být nepřítel poškozen. Byla porušena zásada mezinárodního práva zakazující útočnou válku, podle níž se všechny státy mají vyhnout používání ozbrojené síly ve všech případech kromě obranné války. V době existence jaderných zbraní a zbraní, jež mají podobné účinky, v době existence jaderných elektráren, jejichž poškození může mít zásadní vliv na život na Zemi, platí více než jindy zásada, že válčící strany nemohou používat jakékoli prostředky ke zničení nepřítele, ale jen ty, které k jeho zničení stačí a které se civilistů a neutrálních států dotknou co nejméně. Postupem vojsk Ruské federace je porušována i zásada, že je zakázáno napadat nebo bombardovat jakýmkoli prostředky neohrožená místa, obydlí a má být učiněno vše reálně možné k šetření všech budov věnovaných bohoslužbě, umění, vědě, historických památek, nemocnic apod., nejsou-li používány k vojenským účelům. Válka v současné době sice v nejintenzivnější (frontové) povaze probíhá jen na části území Ukrajiny, avšak **je zřejmé, že cílem zájmu Ruské federace je podrobení celé Ukrajiny a rozsah území, jež bude zasaženo válkou, proto nelze předvídat a ani území, na němž boje v současné době neprobíhají, nelze z tohoto důvodu v žádném případě považovat za bezpečné.** Za současné situace by tak rozhodnutím žalovaného došlo k porušení mezinárodního závazku non – refoulement s ohledem na nemožnost vnitřního přesídlení žalobce a z toho důvodu mu hrozící vážné újmy, k níž by mohlo dojít v souvislosti s návratem do jeho původního bydliště (vizte rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 8. 4. 2022, č. j. 33 Az 3/2022-43).

9. V souvislosti s posouzením odůvodněnosti obav žalobce z budoucího pronásledování soud odkazuje na stanovisko Nejvyššího správního soudu např. v rozsudku ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017 – 36, v němž je uvedeno, že *„posuzování odůvodněnosti strachu z pronásledování je úzce spjato s dalšími kritérii, jelikož, jak Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval, posouzení podmínek pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu je postaveno na potencialitě pronásledování v budoucnu po případném návratu žadatele do země původu, jedná se tedy, obdobně jako u posuzování skutečného nebezpečí vážné újmy pro účely doplňkové ochrany, o prospektivní rozhodování (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 47/2007 - 60, či ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008 - 83). Samotný § 12 písm. b) zákona o azylu pracuje s pojmem strachu jako subjektivním prvkem a s odůvodněností strachu z pronásledování jako prvkem objektivním, nestanoví však podmínku faktického pronásledování v minulosti, ačkoliv předchozí pronásledování žadatele je závažným ukazatelem odůvodněnosti strachu žadatele z pronásledování (viz čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice). Z tohoto důvodu nelze vyloučit, že žadatel bude mít odůvodněný strach z pronásledování i v případech, kdy k němu v minulosti nedocházelo (obdobné závěry vyplývají z čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice i pro skutečné nebezpečí vážné újmy jakožto nezbytné*

podmínky pro udělení doplňkové ochrany). (...) V rámci přezkumu důvodů pro udělení mezinárodní ochrany je tedy zkoumána možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická, rozhodně však nemusí dosahovat či přesahovat 50 % (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, a ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010 - 112).“

10. Soud dále odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, č. 1749/2009 Sb., podle něhož „žadatel o mezinárodní ochranu pro účely § 12 písm. b) zákona o azylu nemusí dokazovat, že je ve větším ohrožení než kdokoli jiný v jeho azylově relevantní skupině, pokud je tato skupina jako celek terčem pronásledování. Tento závěr vyplývá z definice uprchlíka, která požaduje pouze existenci ‚odůvodněného strachu‘ z pronásledování, a je v souladu i s judikaturou zahraničních soudů.“ V této souvislosti je třeba vycházet z aktuálně dostupných informací o zemi původu žalobce, které musejí být „v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008 - 71).
11. Ve světle shora uvedeného je nadbytečné věnovat se otázce věrohodnosti v žalobě, resp. v azylovém řízení žalobcem zformulovaných tvrzení.

Závěr

12. S ohledem na charakter přezkoumávaného správního řízení se soud zabýval novými skutečnostmi odpovídajícími stavu v okamžiku soudního rozhodování. Právě po zohlednění aktuální situace soud přistoupil ke zrušení napadeného rozhodnutí v souladu s ust. § 78 odst. 1 s. ř. s., když je zřejmé, že zde nadále nejsou dány důvody posoudit žádost žalobce v souladu s § 16 zákona o azylu jako zjevně nedůvodnou s odůvodněním, že přichází ze země, již Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu. Na žalovaném je, aby v následném nezkráceném řízení posoudil, zda jsou na straně žalobce dány důvody pro udělení azylu podle § 12, § 14 zákona o azylu či doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.
13. Soud rozhodl bez nařízení jednání podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť skutkový stav v záležitosti žalobce *vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění*.
14. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalobce, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalobci však žádné náklady řízení nevznikly nad rámec běžné administrativy. Ani nepožadoval jakoukoliv jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy

stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 30. září 2022

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně